

26.3.2023, Telecí, sborové shromáždění

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmí se mého sporu, dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem, před člověkem záludným a podlým! Tys přece moje záštita, Bože. Proč zanevřel jsi na mě, proč stále mám chodit zármutkem sklíčen v sevření nepřítele? (Ž 43,1–2) Amen

PÍSEŇ Tebe, Bože, chválíme 289

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Bože,
přejeme si navzájem dobré ráno a spolu tebe chválíme za dar nového dne. Je to vždy zázrak. Děkujeme ti za den, za světlo, déšť, hory, kopce, doliny, údolí. Děkujeme za místa, která máme rádi, kde žijeme nebo kam občas přijíždíme. Myslíme také na to, co jsme s tvou pomocí překonali, zvládli, čím jsi nás provedl; na hory obtíží, přes které jsi nás přenesl, na údolí stínů, ze kterých jsme se dostali ven. Vracíme se k tobě někdy oklikou, zakopáváme, děláme věci hloupě nebo špatně, odpusť nám. Měj s námi trpělivost. Důvěřujeme, že budeš s námi pořád. V tom hezkém i těžkém. A nakonec i ve smrti, že nás přijmeš úplně. Do místa, kde nejsou slepé cesty a nejistota. V tomto postním čase prosíme o provázení, oživení i usměrnění tvým Duchem svatým. O to prosíme skrze našeho Pána, Ježíše Krista.
Amen

1. ČTENÍ Ž 23

PÍSEŇ Neskládejte v mocných 188

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane,
děkujeme za obecenství našeho sboru. Bez tebe by tohoto jedinečného společenství nebylo. Děkujeme ti, že do něj můžeme patřit, setkávat se a tobě sloužit.

Prosíme, abychom se učili následovat tě v čase klidu i v nepohodě, uměli pro sebe radostně přijímat věci hmotné i duchovní a uměli je také vděčně dávat tam, kde chybí.

Prosíme o sílu, abychom dovedli nést svůj kříž – nemoci, nepochopení, nezdaru.

Prosíme, abychom dovedli přijímat čas jako vzácný dar a nechtěli stihnout všechno, co se nabízí, abychom dovedli dobře a zodpovědně vybírat.

Prosíme za ty, kdo nenacházejí odpověď na otázky po smyslu svého trápení. Prosíme i za ty, kteří už se ani neptají.

Prosíme, ať hledáme tvou vůli, ať umíme hledat nejprve tvé království a spravedlnost, abychom pak žasli nad tím, že vše ostatní a potřebné nám dáváš. Ty nás spojuješ ve svůj lid, v jednu rodinu a díky tobě spojujeme své hlasy do jedné modlitby: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho. (Ř 8,8–9)

POŽEHNÁNÍ Zpívejte Hospodinu novou píseň, vždyť před očima všech národů zjevil svou spravedlnost a nezapřel své milosrdenství. Ať vás jeho milost, láska a pravda provázejí, kamkoli zamíří vaše kroky; Boží pokoj ať prozárí vaše dny a vede vaše cesty. Amen

PÍSEŇ Dobře staví 698

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Jan 11, 9-16

Ježíš odpověděl: „Což nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, neboť vidí světlo tohoto světa. Kdo však chodí v noci, klopýtá, poněvadž v něm není světla.“ To pověděl a dodal: „Náš přítel Lazar usnul. Ale jdu ho probudit.“ Učedníci mu řekli: „Pane, spí-li, uzdraví se.“ Ježíš mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o pouhém spánku. Tehdy jim Ježíš řekl přímo: „Lazar umřel. A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Pojd'me k němu!“ Tomáš, jinak Didymos, řekl ostatním učedníkům: „Pojd'me i my, ať zemřeme spolu s ním!“

Milí přátelé,

tohle musí umřít. Říká se o tom, co už je mrtvé, neživotné, co se drží jen silou vůle a nemá naději na změnu smýšlení. Tohle musí umřít, říká se o tom, co už se neprobudí. Kam a do čeho. Hlavním rozdílem mezi spánkem a smrtí je to, že ze smrti se člověk neprobudí. Zatímco ze spánku ano. Náš přítel Lazar usnul. Ale jdu ho probudit. To dává smysl. Kdo spí, může se také probudit. Kdo už umřel, ten se už neprobudí. A Lazar umřel, jak by se tedy mohl probudit? Odpověď na tuto otázku zná jen Ježíš. Jen on má tu moc jednak lidi uzdravovat ze smrtelných nemocí a pak je křísit z mrtvých neboli vrátit život zemřelému. Vrátit život tam, kde už žádný není, kde je jedno velké nic, kde dotyčný umřel a zase je nás o jednoho míň. Jako kdyby člověk byl nějaké číslo. Aby se nový člověk mohl vrátit, musí něco starého umřít. Tak už to na tom světě chodí a jiné to bohužel nebude.

Pro Ježíše je víra důležitější než umírající člověk. Jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Pojd'me k němu. Někteří lidé musí počkat, až někdo jiný odejde, umře, aby se sami mohli vrátit k tomu podstatnému, dejme tomu ke své víře. Tohle musí umřít.

A teď co. Umřít musí nevíra i nevěra, umřít musí vzájemná nevraživost, beznaděj i skepse ke všemu novému a ještě nevyzkoušenému. Umřít musí náš strach ze světa, naše uspěchané myšlení, naše obavy ze ztraceného času. Lazar musel umřít, abychom uvěřili, že teprve potom se zase někdo jiný vrátí, případně ožije.

Pojd'me tedy i my k němu, ať zemřeme spolu s ním. I my musíme umřít, aby se zase jiní mohli vrátit, případně ožít. Musíme umřít, aby se i k nám Ježíš mohl přiznat, případně nás opět oživit.

A teď co se musí stát. Co se musí stát, abychom opět ožili a nemuselo nás být tak málo. Co se musí stát, aby se sem vrátili i ti, kdo tu dřív byli a nyní nejsou nebo nikdy nebyli, ale mohli by být. A co se musí stát, aby nás tu nebylo tak málo. Ježíš radí v podstatě jednu jedinou věc, musí se vrátit hlavně víra. A je jedno, jestli vaše nebo cizí, ale pouhá víra. Jak zní i staré reformační heslo, sola fide, sola gratia, sola scriptura. Pouhou vírou, pouhou milostí, pouhým Písmem. Což znamená jediné, vrátit se k pravé a čisté víře, pouhé Boží milosti a pouhému Písmu svatému. K víře v Boha, jeho milosti a jeho svědectví v Bibli. Zdá se to být samozřejmé, ale není.

Víra, milost a Písmo navíc není nic daného a neměnného. Ecclesia reformata semper reformanda. Reformovaná církev, k níž díky svému kalvinismu patříme i my, evangelíci, musí být neustále reformující se. Každá tradice, i ta naše, potřebuje aktualizaci. Neboli reformu. Nejhorší je ustrnout na nějaké pozici a být uzavřen proti všem změnám, tvářit se, že to, co máme, je to nejlepší, a bránit se vývoji, bránit se tomuto světu ze strachu a obav z proměn a změn.

Lazar umřel, aby ho Ježíš mohl vzkřísit. Lazar umřel, abychom také uvěřili. A teď čemu. Odchod člověka nenahrazuje příchod někoho jiného. Smrt se nedá zakrýt tím, že tu po něm zůstávají jeho potomci. Tohle musí umřít celé. Smutek ze ztráty nelze zmírnit tím, kdo tu po něm zůstává, ať už tu je nebo není. Smrt se musí prožít celá. A se vším všudy. Umřít musí též naše představy, ožít naopak to, že to jde i jinak. Nebo spíš že to musí jít jinak nebo spíš že to jinak nejde, než aby to šlo i jinak. Právě otevřenost ke změně, na kterou bychom si nemuseli zvykat, ale přijmout ji takovou, jaká je, beze strachu, co nám přinese nebo spíš odnese, dělá člověka člověkem, a ne zkamenělým zámekem. Ježíš, ale i Tomáš to myslí dobře, Lazar umřel, pojdme k němu. Pojdme i my, ať zemřeme spolu s ním.

Musíme umřít, abychom mohli být vzkříšeni. A tuto moc má jedině Ježíš. A dobře o tom ví. A sám tím přivádí lidi k víře. Nebo spíš jim tu víru zpřístupňuje tím, že v tom je spolu s námi. Nechte to na mně,

jako by chtěl říct i nám všem, co si tak zoufáme nad vším možným, včetně smrti druhého člověka. Nechte to na mě a já vám nejen vrátím víru, ale i lidi, bez nichž to nejde. Ježíš má svůj plán. A ten spočívá ve smrti nevíry a beznaděje a říká, že když se sami nebudeme bát udělat něco jinak, tak jde úplně všechno.

Strach je však všemocný. Dokonce tak, že se proti němu dělají demonstrace. Demonstrace proti strachu. Jak moc bychom ji potřebovali. Proti strachu ze smrti, proti strachu ze ztráty, proti strachu z chyby. Strach je však také generační problém, mladí už ho tolik nemají, ale čím je člověk starší, tím má větší strach. Jako by občas místo moudrosti přicházel strach. Strach ze smrti, strach z úbytku sil. Strach z toho, že co jsme mohli dřív, teď už přirozeně nejde. Strach z nemožnosti, strach z vlastního neštěstí a zoufalství. Ježíš chtěl tento strach přemoci vírou. Ukazuje se však, že někdy se jen volá po novém životě. Když někdo umře, někdo nový by se měl narodit. Ježíš však i toho zemřelého křísí z mrtvých, ale činí to on sám a potřebuje k tomu maximálně své učedníky, případně pár dalších blízkých. Ježíš to nedělá pro nás, aby nám trochu ulehčil, ale pro naši víru, abychom k ní konečně také přišli.

A nabízí k tomu obraz světla. Člověk ke spolehlivé chůzi potřebuje světlo zvnějšku, proto se mu dobře chodí ve dne, kdy vidí světlo tohoto světa, a špatně v noci, kdy je jeho orientace omezená tím, že

v něm světlo není, sám v sobě nikdo zdroj světla nemá. Je odkázán na světlo, které mu svítí zvnějšku, světlo tohoto světa.

Lazar, ve chvíli, kdy Ježíš pronáší tato slova, již zřejmě mrtvý, je tou nejvýmluvnější připomínkou toho, že člověk nemá život v sobě, nýbrž potřebuje, aby k němu přišel zvnějšku a byl mu darován – jako světlo. A tím světlem je víra.

Tam, kde je víra, totiž nemusí být strach ani strach ze smrti, ale naděje, že se vše zase v dobré obrátí. Tam, kde je víra, by se nikdo neměl ničeho bát. Proč se však bojí? Proč se tak bojíme své budoucnosti? Proč se bojíme toho, co s námi bude, případně že uděláme něco špatně. Vždyť jsme jen lidé. Možná proto, co říká i sám Ježíš. To já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu? Zní to neuvěřitelně, ale někdy jen stačí vrátit se k jeho Slovu a jeho výpovědi o životě i smrti. Někdy stačí jen věřit a vše ostatní už nám bude přidáno. Věřte a bude vám dáno. Hledejte a naleznete. Tlučte a bude vám otevřeno. Věřte a budete spaseni. Nebo spíš věřte a nebudete muset mít z ničeho strach. Nebojte se, toliko věřte. A jak se to dělá? Na to si musí každý přijít sám. V tom je ta víra současně velmi neúprosná.